

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ**
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

ВПРОВАДЖЕННЯ CASE-STUDY У ПРАКТИКУ ВИКЛАДАННЯ АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

Лисянська Г. П., Малецький М. М.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Сучасні тенденції удосконалення процесу навчання студентів активно демонструють досить велику кількість педагогічних інновацій, одним з яких вважається case-study, тобто метод конкретного випадку, ситуації. Даний метод спрямований на застосування конкретних знань і вмінь, дає можливість проявити творчі якості [1,2].

Метою роботи є впровадження case-study у практику викладання аптечної технології ліків.

Основна частина. На практичних заняттях з аптечної технології застосовували різні форми кейсів. Найбільш популярними серед студентів виявилися короткі кейси у супроводженні засобів наочної візуалізації, наприклад, бліц-опитування за конкретним рецептом. Студентам пропонувалось обрати конкретні дії на окремих стадіях ви-

готовлення лікарського препарату згідно представленого пропису. Після опитування обов'язково проводилась дискусія за суперечливими питаннями.

Висновки. Кейс-метод може бути достатньо ефективним засобом для закріплення знань і вмінь при вивченні аптечної технології ліків.

Література

1. Терентьева Н.О. Сутьність та структура кейс-методу: окремі аспекти / Н.О. Терентьева, Д.В. Недашківська // Таврійський вісник освіти. – 2013. – №1 (41). – С. 123-129.

2. Ситуационный анализ, или анатомия кейс-метода / под ред. Ю.П. Сурмина // Киев : Центр инноваций и развития, 2002. – 124 с.

ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОСТОРУ НА ВСТУПНОМУ ЗАНЯТТІ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ FLIP У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Макєєва Л.В., Попазова О.О.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. В зв'язку з підвищенням вимог до знань, умінь та професійних навичок випускників вишів, в системі освіти спостерігається стрімкий розвиток нових форм навчання, а також модифікація традиційних форм. Головне їх завдання – це підвищення інтересу студентів до навчального процесу.

Важливість першого аудиторного заняття з дисципліни важко переоцінити. Саме на першому занятті відбувається не тільки формальне знайомство студентів з дисципліною та викладачем, а й ознайомлення з навчальним планом: встановлюються цілі, задачі курсу, визначаються завдання та строки їх виконання, правила поведінки на заняттях, а також створюється освітній простір, формуються відносини між викладачем та кожним окремим студентом і групою загалом, проводиться мотивація студентів на активне навчання не тільки на аудиторних, але й на поза-класних заняттях.

Основна частина. Термін «освітній простір», що з'явився в науково-педагогічній літературі відносно не так давно, позначає одне з тих понять, які характеризують нові тенденції в розвитку вітчизняної освіти. Як і багато інших педагогічних термінів, «освітній простір» інтерпретується неоднозначно.

Стосовно теорії та практиці вищої та середньої професійної освіти освітній простір розглядається як умова розвитку дослідницької діяльності педагога (Н. Б. Погребова); як умова підготовки конкурентоспроможних фахівців (І. П. Мавзютова), як фактор оптимізації особистісного розвитку студентів (Л. Г. Крижановський) [1]. Навчальний простір формується всередині педагогічної дійсності завдяки спеціально організованій діяльності [2].

Одним із сучасних теоретико-методологічних підходів формування на рівні освітньої установи єдиного освітнього простору є створення перевернутої (FLIP) аудиторії.

Створення перевернутої аудиторії – це більше, ніж просто створення відеозаписів презентацій, які студенти

могли б переглянути, перш ніж зустрітися в класі. Барбі Хонікетт, засновник компанії «Flip It Consulting», пропонує перевернутий клас для вивчення результатів навчання + навчальна діяльність + підзвітність [3].

Так, під час знайомства студентів з дисципліною «Гістологія, цитологія та ембріологія» та планом занять за FLIP технологією, викладачі Запорізького державного медичного університету не просто представляють організаційний процес групі студентів та повідомляють про мету, цілі, завдання і терміни проведення дисципліни, а досягають загальної мети – допомогти студентам знати, чого очікувати і як досягти успіху в курсі, вони виходять за межі «покриття» навчального плану та роблять більше, ніж «охоплюють» програму, коли вперше зустрічаються із студентами. Це встановлює тон для інтерактивного та спільного навчального простору.

Також викладачі нашого вишу залучають студентів до процесу виявлення (а не покриття) того, що відбувається в навчальному плані та демонструють як буде працювати перевернуте середовище навчання. Відбувається моделювання активного досвіду навчання.

Деякі студенти можуть бути невизначені або невпевнені щодо своєї нової ролі в цьому перевернутому середовищі. Вони можуть не розуміти що робити, як їх оцінюють, або чому викладач використовує цей тип навчальної моделі. Перегортаючи навчальний план, викладачі показують студентам, що це середовище для занять є місцем, де вони будуть почуті, їхня перспектива буде оцінена, і вони будуть у безпеці, ризикуючи та ділячись своїми ідеями.

Перевернута модель змінює позиції в класі. Викладач змінює роль «мудреця на сцені» на «керівника на стороні». Студенти в свою чергу переходять від засвоєння інформації та занотовування до застосування інформації та побудови нових ідей. Під час використання FLIP технології, викладачі демонструють цю зміну ролей, використовуючи

технологію як засіб для залучення та взаємодії. Викладачі нашої кафедри показують саме свої очікування щодо залучення студентів і взаємодії під час занять.

Висновок. Освітній простір, будучи створеним за FLIP технологією, починає функціонувати за законами, властивим організованим структурам, гомеостаз яких підтримується ззовні і зсередини як за рахунок власних ресурсів стабільності, так і за рахунок цілеспрямованих зусиль викладачів. Освітній простір функціонує як мережа, та його освоєння суб'єктом є різноманітна взаємодія з компонентами освітнього простору, в процесі якого завоюється певний зміст освіти, формується соціальний досвід, відбувається розвиток особистості як студента, так і викладача.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПЕДІАТРІ БАКАЛАВРІВ ЗА ФАХОМ «МЕДСЕСТРИНСТВО»

Макєєва Н.І., Саратов В.М., Одинець Ю.В., Губар С.О., Казанов В.Я., Ярова К.К.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Процес реформування медичної освіти в Україні в галузі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра та магістра спрямований на досягнення рівня світових стандартів освіти. Це потребує сучасного матеріально-технічного забезпечення студентів, вільного доступу до ресурсів Інтернет, впровадження сучасних технологій навчання і лікувально-діагностичного процесу.

Основна частина. Всесвітня мережа дозволила студентам та викладачам використовувати електронні підручники, бібліотеки, зручні системи тестування та інформаційні засоби спілкування, об'єднати практично усі раніше використовувані інструменти і методи навчання, а також розширити їх перелік. Навчання засобами Інтернет розглядається як альтернатива традиційній освіті, одним з видів навчання є дистанційна її форма, що ґрунтується на комп'ютерних і телекомунікаційних технологіях [1]. Перевага віддається самостійній роботі студента. Це є особливо цінним при підготовці студентів-бакалаврів, які навчаються заочно. Саме для цього кафедрою педіатрії №

Література

1. Беккер і. Л., Журавчиков в. Н. – освітній простір як соціальна та педагогічна категорія // категорія // известия пгу им. в. г. белинского. 2009. № 12 (16). с. 132–140.

2. Чепурьшкин И. П. Моделирование воспитательного пространства школ-интернатов для детей с ограниченными возможностями : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. – Казань, 2006. – 273 с.

3. Nicholson, M. (2013). Flipping the Classroom with VoiceThread Discussions. In T. Bastiaens & G. Marks (Eds.), Proceedings of E-Learn 2013-World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education (pp. 1263-1264). Las Vegas, NV, USA: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).

2 ХНМУ підготовлено пакет матеріалів для дистанційного навчання, який інтегрований з Web-порталом університету. На Web-сайті кафедри представлені для студентів методичні матеріали – розклади і методичні вказівки практичних та лекційних занять, робочі програми з дисциплін, навчальний посібник для студентів ступеня освіти «Бакалавр», що підготовлений співробітниками кафедри. У посібнику в стислому вигляді наведені відомості про захворювання дітей, етапи процесу обстеження, діагностики, сестринських втручань, а також їх реалізацію та оцінку результатів діяльності.

Висновки. Для вирішення питань безперервної післядипломної освіти бакалаврів вважаємо за доцільне проведення монотематичних відеоконференцій та круглих столів, що і є нашим завданням на найближчу перспективу.

Література

1. Дистанційна освіта як новітній підхід до ступеневої підготовки медичних сестер / Л.Я. Ковальчук, О.І. Яшан, С.О. Ястремська / Медсестринство, 2014. – №1. – С. 5-6.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Манащук С.І., Михайлюта М.А., Кириченко Ю.А.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Вступ. Підготовка лікарів в Україні передбачає приведення медичної освіти у відповідність до державних і міжнародних стандартів. Структура, зміст, терміни та якість підготовки мають відповідати потребам охорони здоров'я в якісній медичній допомозі населенню. Для забезпечення такого рівня освіти особливої актуальності набуває питання організації навчального процесу, впровадження відповідних структур європейського рівня.

Основна частина. Принципи, методи і практика проведення занять, система оцінювання знань повинні чітко відповідати освітнім цілям та сприяти навчанню [1]. Тому на кафедрі повинен бути опис змісту, обсягу і послідовності елементів навчального плану і програм, в яких на-

дається належна увага таким складовим, як баланс ключових і факультативних елементів, зміцнення здоров'я, профілактична медицина, а також взаємозв'язок між традиційними та альтернативними підходами.

При цьому необхідно забезпечити контакт студентів із пацієнтами і набуття ними достатніх клінічних знань та навиків з тим, щоб після закінчення навчання вони могли взяти на себе належну клінічну відповідальність, а різні компоненти навчання клінічним навикам мають бути структуровані відповідно до конкретного етапу програми навчання.

Для реалізації цих положень співробітниками кафедри створені модульні робочі програми з акушерства та гіне-

<i>Колісник Н.С., Марченко Н.А., Стаднік О.І., Фрейвальд В.А.</i> СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ПРОБЛЕМ ТУБЕРКУЛЬОЗУ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ НА КАФЕДРІ ФТИЗИАТРИЇ ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ МОЗ УКРАЇНИ»	97
<i>Костюк І.Ф., Стебліна Н.П., Бязрова В.В., Архіпкіна О.Л.</i> ПРО ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	98
<i>Костюк С.В., Панько О.М., Чернюк Г.Д.</i> КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА НОВОЇ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ	99
<i>Котвіцька А.А., Федосов А.І., Крутських Т.В., Барковська О.Я.</i> УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТНЮ ДІЯЛЬНІСТЬ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНО- ПРАКТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ...	100
<i>Корзун А.І.</i> ВПЛИВ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ НА ЯКІСТЬ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В ДІТЕЙ ІЗ ПСИХОФІЗИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	101
<i>Кравченко В.М., Красільнікова О.А., Кравченко Г.Б.</i> ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БІОХІМІЯ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ»	101
<i>Кравчун П.Г., Риндіна Н.Г., Борзова О.Ю., Наріжна А.В., Табаченко О.С.</i> ОСНОВНІ ПИТАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	102
<i>Круть Ю.Я., Жарких А.В., Амро І.Г., Богомолова О.А., Ревенько О.М.</i> СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	103
<i>Кузнецов С.В., Ольховська О.М., Кучеренко О.О., Жаркова Т.С.</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ХНМУ	103
<i>Кулянда О.О., Бондаренко Ю.І., Хара М.Р., Бігуняк Т.В., Юрїв К.Є.</i> ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ.....	104
<i>Латогуз С.І., Істомін А.Г., Куций Д.В.</i> АНАЛІЗ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ПРИКЛАДІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА СПОРТИВНА МЕДИЦИНА» СТУДЕНТАМ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	104
<i>Левчук О. М.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ.....	105
<i>Лехан В.М., Заярський М.І, Крячкова Л.В., Максименко О.П.</i> БАЗА ЗНАТЬ КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я.....	106
<i>Лисянська Г. П., Малецький М. М.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ CASE-STUDY У ПРАКТИКУ ВИКЛАДАННЯ АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ.....	107
<i>Макєєва Л.В., Попазова О.О.</i> ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОСТОРУ НА ВСТУПНОМУ ЗАНЯТТІ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ FLIP У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	107
<i>Макєєва Н.І., Саратов В.М., Одинець Ю.В., Губар С.О., Казанов В.Я., Ярова К.К.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПЕДІАТРИЇ БАКАЛАВРІВ ЗА ФАХОМ «МЕДСЕСТРИНСТВО»	108
<i>Манащук С.І., Михайлюта М.А., Кириченко Ю.А.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	108
<i>Маракушин Д.І., Чернобай Л.В., Васильєва О.В., Кармазіна І.С., Ісаєва І.М., Глоба Н.С.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІОЛОГІЯ» ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	109
<i>Марчишин С. М., Демидяк О. Л., Слободянюк Л. В., Паращук Е. А.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРОВІЗОРІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФАРМАКОГНОЗІЇ	111
<i>Мельнікова О.З., Іванченко О.З.</i> КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З «МЕДИЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ»	112